

Bijlage 1 bij ledenbrief Wet versterking lokale omroepen, dd. 9 juni 2026

Opties aanvullende gemeentelijke financiering

Als een gemeente besluit de streekomroep aanvullend te financieren, dan zijn daarvoor na de wetswijziging drie opties:

1. Het verlenen van een subsidie op grond van de Wet versterking lokale omroepen.
2. Het verlenen van een subsidie op basis van de eigen regelgeving.
3. Het verlenen van een opdracht.

Ad 1. Het verlenen van een subsidie op grond van de Wet versterking lokale omroepen

De Wet versterking lokale omroepen geeft gemeenten de ruimte om de streekomroep aanvullend te financieren. Om gebruik te maken van deze mogelijkheid dienen gemeenten voorafgaand aan de start van de vijfjaarlijkse aanwijzingsprocedure het budget bekend te maken dat beschikbaar is voor de aan te wijzen streekomroep tijdens de aanwijzingsperiode. Het gaat hier nog om een voornemen, geen toezegging. Een gemeente kan enkel aan het begin van een aanwijzingsperiode gebruik maken van deze route; daarna instappen is niet mogelijk.

Ad 2. Het verlenen van een subsidie op basis van de eigen regelgeving

Gemeenten beschikken over eigen regelgeving voor het verlenen van subsidie. Het gaat dan veelal om de Algemene Subsidieverordening en de subsidieregelingen die daarop zijn gebaseerd. Omdat er in de Wet versterking lokale omroepen al regels staan over het verlenen van subsidies door gemeenten voor het uitvoeren van de lokale publieke mediaopdracht, zijn de mogelijkheden voor deze financiering echter beperkt. Gemeenten kunnen op grond van de eigen regelgeving alleen subsidie verlenen voor de uitvoering van specifieke activiteiten die buiten de lokale publieke mediaopdracht vallen. Omdat het hierbij gaat om aanvullende financiering die niet toeziet op financiering van de wettelijke taak van streekomroepen, moeten gemeenten zelf controleren of aan de staatssteunregels wordt voldaan.

Ad 3. Het verlenen van een opdracht

Tot slot kunnen gemeenten ook een opdracht aan een streekomroep verlenen. Vanwege de regels in de aangepaste Mediawet 2008 over het verlenen van subsidies door gemeenten voor het uitvoeren van de lokale publieke mediaopdracht, geldt echter ook hier dat de mogelijkheden voor deze financiering beperkt zijn. Gemeenten kunnen alleen een opdracht verlenen voor de uitvoering van specifieke activiteiten die buiten de lokale publieke mediaopdracht vallen. Omdat het hierbij gaat om aanvullende financiering die niet toeziet op financiering van de wettelijke taak van streekomroepen, moeten gemeenten zelf controleren of aan de staatssteunregels wordt voldaan.

Voor- en nadelen opties aanvullende gemeentelijke financiering

Voordelen optie 1: Het verlenen van een subsidie op grond van de Wet versterking lokale omroepen

- Deze optie biedt voordelen aan de streekomroep. Die heeft vooraf duidelijkheid over de gemeentelijke financiering. Bovendien is er sprake van een gelijk speelveld omdat iedere omroep die zich kandidaat stelt dit van tevoren weet;
- Het voordeel voor gemeenten is dat aan de voorkant al duidelijk is dat er geen sprake zal zijn van ongeoorloofde staatssteun;

- Gemeenten kunnen algemene voorwaarden aan de financiering verbinden. Bijvoorbeeld dat bij verkiezingen steeds een debat wordt georganiseerd en uitgezonden of dat er in journaals ook voor nieuws uit elke afzonderlijke gemeente aandacht is. Deze voorwaarden gelden voor het hele verzorgingsgebied, mogen niet in strijd zijn met de Mediawet 2008 of de lagere regelgeving, het concessiebeleidsplan of het aanwijzingsbesluit. Ook mogen zij niet ingaan op de inhoud van het media-aanbod.

Nadelen optie 1: Het verlenen van een subsidie op grond van de Wet versterking lokale omroepen

- Gemeenten moeten de aanvullende financiering medio november 2026 toezeggen. Dan moet de aanwijzingsprocedure nog starten en is de streekomroep nog niet bekend. Ook ligt er dan nog geen formeel beleidsplan en begroting. Er is dus nog veel onzeker;
- De subsidie moet na de aanwijzing van een streekomroep in een beschikking vastgelegd worden. Gemeenten zijn hierbij niet gebonden aan het kenbaar gemaakte bedrag en kunnen zelf bepalen hoe hoog de verleende subsidie is en of die tussentijds wordt aangepast, net als in het reguliere systeem van gemeentelijke subsidiëring;
- De financiering is bestemd voor de lokale publieke mediaopdracht van de streekomroep voor het hele verzorgingsgebied. De subsidie komt dus niet alleen ten goede aan de gemeente zelf. De voorwaarden die de gemeente kan stellen, mogen ook niet specifiek op de eigen gemeente betrekking hebben.

Voordelen optie 2: Het verlenen van een subsidie op basis van de eigen regelgeving

- Door op grond van de eigen regelgeving subsidie te verlenen behoudt een gemeente de regie over de eigen uitgaven. De gemeente kan, binnen de grenzen van de Mediawet, zelf voorwaarden stellen en de subsidie tussentijds aanpassen;
- Er is een helder beeld van het doel. Bij de aanvraag voor de zendmachtiging moet iedere kandidaat aangeven wat het voor het rijksbudget kan doen. Bij de aanvraag bij de gemeente staan de activiteiten voor de gemeentelijke subsidie centraal;
- Gemeenten kunnen zelf een afweging maken of zij de subsidie alleen voor de eigen gemeente verlenen of in gezamenlijkheid met alle gemeenten in een verzorgingsgebied.

Nadelen optie 2: Het verlenen van een subsidie op basis van de eigen regelgeving

- Bij het verlenen van de subsidie moet rekening worden gehouden met het feit dat wellicht sprake kan zijn van ongeoorloofde staatssteun. Daarbij is ook van belang dat subsidies schaarse rechten zijn. Wellicht dat dus ook anderen dan de zendgemachtigde aanspraak moeten kunnen maken op de subsidie;
- Omdat het hierbij gaat om aanvullende financiering die niet toeziet op financiering van de wettelijke taak van streekomroepen, moeten gemeenten zelf controleren of aan de staatssteunregels wordt voldaan.
- Gemeenten kunnen op grond van de eigen regelgeving alleen subsidie verlenen voor de uitvoering van specifieke activiteiten die buiten de lokale publieke mediaopdracht vallen. Deze mogelijkheden zijn beperkt. Het gaat dan bijvoorbeeld om een subsidie voor een verslag van de opening van een lokaal museum of het verstrekken van praktische informatie over de gemeente;

Voor- en nadelen optie 3: Het verlenen van een opdracht

De voor- en nadelen zijn bij deze optie in grote lijnen gelijk aan de voor- en nadelen bij optie 2.